

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Katedra bohemistiky

Bakalářská diplomová práce

Natalie Máchová

Analýza mediální kampaně #MeToo v textech internetového zpravodajského portálu
iDNES.cz

Studijní obor: Česká filologie se zaměřením na editor-
skou práci ve sdělovacích prostředcích

Autorka práce: Natalie Máchová

Vedoucí práce Mgr. Vladimír Polách, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou diplomovou práci jsem vypracovala samostatně s pomocí uvedených zdrojů

V Olomouci dne:

3

Podpis:

Obsah

ÚVOD	5
1. NEDOSTATKY VÝZKUMU	7
2. TEORETICKÁ ČÁST	8
3. KONTEXTOVÁ ČÁST.....	10
4. METODOLOGICKÁ ČÁST	11
5. ANALYTICKÁ ČÁST	16
ZÁVĚR	32

Úvod

Cílem bakalářské práce je provedení kritické analýzy diskurzu zpravodajských článků týkajících se mediální a internetové kauzy #MeToo, která upozorňuje na problematiku sexuálního obtěžování. Články jsou zvolené na základě klíčového slova #MeToo z článků redakce zprávy.iDNES.cz. Hnutí #MeToo vzniklo již v roce 2006, aby pomáhalo obětem sexuálního násilí, především afroamerickým ženám a dívkám ze slabých sociálních skupin.¹ Do celosvětového povědomí se hnutí #MeToo dostalo poté, co americká herečka Allysa Milano vyzvala na svém twitterovém účtu ženy, aby nemlčely a připojily se ke kampani #MeToo napsáním hesla na svůj profil na sociální síti Twitter. Jako reakce na výrok hollywoodské herečky se do druhého dne začaly objevovat na sociálních sítích tisíce příspěvků, ve kterých lidé zveřejňovali své osobní zkušenosti se sexuálním násilím. Rozsah reakcí poukázal na závažnost problematiky sexuálního zneužívání ve všech sférách společnosti. Hnutí MeToo se na sociálních sítích rozšířilo do takové míry, že je označováno za nejvlivnější událost roku 2017.

Důvodem pro zvolení daného tématu závěrečné bakalářské práce je masového rozšíření jevu po celém světě. Přesto, že největší rozmach MeToo zažilo právě v roce 2017, je stále aktuálním tématem, média na hnutí stále odkazují v souvislosti se sexuálním násilím všeho druhu. Z Hnutí #MeToo se nečekaně stal fenomén, který za krátký čas ovlivnil celý svět. Dalším důvodem pro zvolení tématu závěrečné práce je relativní neprozkoumanost jevu v českém prostředí a jeho přetrvávající aktuálnost.

Jako metodu výzkumu jsme si zvolili kritickou analýzu diskurzu podle modelu Normana Fairclouga. Analýza diskurzu analyzuje zkoumaný jev komplexně včetně společenského a politického kontextu. Je vhodnou metodou k analýze méně prozkoumaných společenských jevů a výsledkem analýzy diskurzu je mimo jiné nalezení způsobu pojmenovávání zkoumané skutečnosti ve společnosti. Diskurz je soubor textů a výroků ke konkrétnímu tématu a jeho analýza nám pomáhá interpretovat vnímání zkoumaného jevu společností.

Analýza se záměrně soustředí na zpravodajské články z rubrik *zahraničí* a *domácí* z jednoho z nejčtenějších českých internetových zpravodajských médií iDNES.cz. Vzorové texty nebyly omezeny rozsahem textu týkajícího se sexuálního obtěžování nebo konkrétně kampaně *MeToo*, při kritické analýze diskurzu (dále už jen CAD) nás budou zajímat i další témata se kterými je kauza spojována proto,

---

¹ <https://metoomvmt.org/about/#history>

abychom získali představu o obecném kontextu, do kterého se MeToo ve zkoumaném médiu dostává, a tedy mohli určit, do jakých společenských témat hnutí zasahuje.

Články rozdělujeme na ty, kde je kampaň hlavním tématem a na články, kde je kampaň tématem vedlejším. Jako články, kde bude kampaň *#MeToo* označena jako téma vedlejší, budou označeny ty, ve kterých se kauzy týká deset procent a méně textu. Takové dělení pro nás bude přínosné v kapitole zabývající se tématy, se kterými je hnutí spojováno.

Dále rozdělujeme články na články prvního zkoumaného období (od 15. října 2017 do 31. ledna 2018) a články z druhého zkoumaného období (od 31. ledna 2018 do 25. května 2018). Toto rozdělení využijeme k analýze proměny zpracování tématu redakcí iDNES.cz.

Dále články rozdělíme jako články autorské (články, ve kterých je uveden autor redakce iDNES.cz nebo jiné dceřiné redakce) a články převzaté od agentur (ČTK, Reuters atd.)

Sběr vzorků byl časově ohraničen kauzou kolem Harveyho Weinsteina, tedy příspěvkem Allysy Milano (15. října 2017) a soudem, kde byl režisér obviněn (25. května 2018).

1. Nedostatky výzkumu

Jako hlavní z nedostatků analýzy uvedeme nemožnost analýzy všech bodů, na které by měla kritická analýza diskurzu podle Normana Fairclouga cílit: „1. *Jak se širší společenské a kulturní změny projevují ve změnách mediálního diskurzu.* 2. *Analýza mediálních textů by měla být rozšířena o analýzu jejich produkce a percepce.* 3. *Analýza mediálních textů by měla věnovat detailní pozornost jejich jazyku a textuře.* 4. *Analýza textů by měla mapovat zároveň analýzu institucí a širšího sociálního a kulturního kontextu mediální praxe včetně mocenských vztahů a vztahů vůči ideologii.* 5. *Textová analýza by měla zahrnovat jak lingvistickou analýzu, tak intertextovou analýzu žánrů a diskurzů.* 6. *Lingvistická analýza textů by měla být pojímána multifunkčně a orientovat se na reprezentaci a konstituci vztahů a identit jako simultánních procesů v rámci textů a důležitých vztahů mezi nimi.* 7. *Lingvistická analýza textů by si měla všimnout řady různých úrovní včetně fonémické, lexikální, gramatické a makrostrukturalních schémat.* 8. *Vztah mezi texty a společností by měl být nahlížen dialekticky.*“² Sám Fairclough ve své knize dodává, že splnit všechny výše uvedené body je téměř nezrealizovatelné, proto by se autor výzkumu měl zaměřit alespoň na některé z nich. V naší analýze diskurzu nebude zpracován bod první a čtvrtý, protože hnutí *#MeToo* je především zahraniční jev, v českém prostředí se rozvinul poměrně málo, a přestože o něm česká média referují hojně, odkazují čtenáře ve svých textech na události především z prostředí USA nebo Francie. Z tohoto důvodu by bylo obtížné zpracovat, jakým způsobem společenské a kulturní změny v jiných zemích projevíly na změně diskurzu českého média. Ze stejného důvodu nelze analyzovat ani bod čtvrtý.

Dalším problematickým bodem analýzy je, že bylo nutné výběr článků z iDNES.cz časově omezit, tudíž i diskurz je omezen a nelze mluvit o analýze kompletního diskurzu. Časové vymezení bylo vybrané dostatečně dlouhé a lze z něj analýzou dojít k logickým, smysluplným a objektivním závěrům.

---

² FAIRCLOUGH, Norman. *Media discourse*. Blumsbury Academic 1995.

2. Teoretická část

zpravy.iDNES.cz

iDNES.cz je největším zpravodajským internetovým portálem mediální skupiny MAFRA. MAFRA je na českém trhu největším multimediálním domem, který měsíčně čte prostřednictvím tisku 3,6 milionů čtenářů. Na internetových stránkách má MAFRA o 4,2 milionu čtenářů více. Největším mediálním útvarem skupiny MAFRA je deník Mladá fronta DNES. Dalším deníkem jsou Lidové noviny. MAFRA vydává mnoho lifestyleových časopisů jako například Cosmopolitan nebo Chvilka pro tebe. MAFRA má velké zastoupení titulů i na internetu, pod touto mediální skupinou působí například právě iDNES.cz, Lidovky.cz a eMimino.cz.

Majitelem společnosti MAFRA je český podnikatel a premiér Andrej Babiš, který společnost koupil v roce 2013 v rámci své společnosti Agrofert.

Provoz iDNES.cz byl spuštěn 12. ledna 1998 a každý měsíc jej navštíví až 4 miliony čtenářů. Od roku 2015 je šéfredaktorkou Naděžda Petrová.³

Vymezení pojmu diskurz

Diskurz představuje významovou reprezentaci reality na základě propojení více textů týkajících se stejného jevu s širším společenským, kulturním nebo politickým kontextem. Jedná se tedy o analýzu textu v kontextu podmínek jeho existence. Texty v rámci diskurzu se podílejí na utváření významu a na percepci daného jevu čtenáři. S pomocí analýzy diskurzu je možné zkoumat jevy napříč mnoha vědními obory. Pojem diskurz je důležitý zejména v politologii, sociologii, lingvistice, antropologii a psychologii.

S moderním pojetím diskurzu nás seznámil Michael Foucault, podle kterého je diskurz anonymní a prostřednictvím poznání prostupuje všemi slohovými útvary, od žánrů vědeckých, přes texty umělecké až po umělecké nebo populární. Pro zkoumání diskurzu jsou tedy důležité soubory textů k určitému tématu a vztah jedné výpovědi k ostatním.⁴ Reifová ve Slovníku mediální komunikace

---

³ Informace získané o mediální skupině MAFRA jsou čerpané z oficiálních stránek dostupných na: <https://www.mafra.cz/portfolio.aspx?y=mafra/2016-portfolio-menu-deniky.htm>

⁴ TRAMPOTA, Tomáš a VOJTĚCHOVSKÁ, Martina. *Metody výzkumu médií*. Nakladatelství Portál, Praha 2010.

k problematice ovlivňování čtenáře diskurzem uvádí princip pojmenovaný Rogerem Fowlerem: *čtenář je konstituován diskurzem (tedy společensky a institucionálně vytvářenou ideologií, zakódovanou v jazyce.*⁵

Stěžejní práci pro definici diskurzu a jeho analýzy vydal v roce 1989 Norman Fairclough, který definoval blíže kritickou diskurzivní analýzu. Diskurz ve svém díle neprezentuje pouze jako reprezentaci reality, ale také jako užití jazykových prostředků ve formě sociální praxe. Diskurz v tomto pojetí nemusí být produktem pouze jedince ale i celé společnosti, která poskytuje popis obrazu reality. Po střetnutí popisu s textem dostává tato realita konkrétní význam a prostřednictvím jazyka pomáhá určit identitu jedince. Autor textu se přitom snaží nějakým způsobem ovlivnit adresáta.

Kritická diskurzivní analýza

Na rozdíl od analýzy diskurzu zaujímá autor kritické analýzy diskurzu záměrně kritický postoj ke zkoumanému jevu. V rámci analýzy se předpokládá odhalení nerovnosti vztahů. Kritická analýza diskurzu předpokládá odryvání mocenských vztahů, popisuje společenskou realitu a pokouší se popsat prvky ideologie v ní. Ideologický prvek je v textech konstruován pomocí jazyka, proto je důležitou součástí CDA lingvistická analýza textu, která napomáhá určení významu.⁶

---

⁵ REIFOVÁ, Irena a kol. *Slovník mediální komunikace*. Nakladatelství Portál, Praha 2004. str. 47

⁶ LAPČÍK, Marek. *Diskurs jako téma diskursu: O diskursu bez Habermase i bez Foucaulta? Poznámky ke konceptualizaci pojmu*. In: FORET, Martin, Marek LAPČÍK a Petr ORSÁG. *Kultura – Média – Komunikace* 1/2009. Spektákl, mizející realita a (ne)bezpečí informací, diskurs(y) o diskursu. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. s. 93–116. ISSN 1804-0365

3. Kontextová část

O hnutí MeToo

Iniciativu hnutí MeToo vytvořila již v roce 2006 americká aktivistka Tarana Burke, která původní podobu MeToo založila s cílem podpořit oběti sexuálního násilí, především ženy afroamerického původu žijících na znevýhodněných sociálních pozicích. MeToo mělo postiženým ženám dodat odvahu, ozvat se se svými zkušenostmi a zapojit se tak do komunity lidí s obdobným osudem. Burke se v rámci hnutí snažila především upozornit na sexuální obtěžování podřízených nadřízenými. Už v roce 2006 měla Burke se svou iniciativou pozitivní ohlasy. Do povědomí celého světa se hnutí dostalo v podobě hashtagu #MeToo, pod kterým začali přidávat známe osobnosti z Hollywoodu své osobní zkušenosti se sexuálním obtěžováním.

V říjnu 2017 vydal americký deník The New York Times článek s obviněním hollywoodského filmového producenta Harveyho Weinsteina. Weinstein měl na základě obvinění obtěžovat desítky žen v průběhu uplynulých třiceti let. Na obvinění uveřejněná v americkém deníku reagovala americká herečka Alyssa Milano na svém twitterovém účtu. Prostřednictvím jejího příspěvku, který vyzýval ženy, které se staly obětmi obtěžování, aby sdíleli na svých profilech heslo #MeToo. Účelem tohoto příspěvku bylo odhalení rozsáhlého problému sexuálního násilí:

Kdyby každá žena, která se stala obětí sexuálního útoku nebo obtěžování, sdílela #MeToo jako součást svého příspěvku, společnost by možná pochopila závažnost problému.⁷

V průběhu několika dní se hashtag #MeToo stal symbolem boje proti sexuálnímu obtěžování. Toto heslo se začalo objevovat na sociálních sítích uživatelů po celém světě. Pod hashtagem se k hnutí připojilo mnoho známých osobností z oblasti zábavního průmyslu, politiky, armády a mnoha dalších oblastí.⁸

---

⁷ MILANO, Alyssa, 2017, citace dle Kantor a Thowey, 2017

⁸ BHATTACHARYYA, Rituparna (2018). *#MeToo Movement: An Awareness Campaign*. International Journal of Innovation, Creativity and Change

Mezi obviněnými se ocitlo mnoho vysoce postavených osob, které musely veřejně obhajovat své jednání a mnoho z nich muselo na své funkce v důsledku obvinění rezignovat. Tento trend hromadného obviňování se stal termínem, používá se pro něj označení *Weinsteinův efekt*⁹. Během deseti dnů po uveřejnění výzvy se heslo #MeToo objevilo na sociální síti Twitter 1.7 milionkrát v celkem 85 státech světa.¹⁰

4. Metodologická část

Hlavní téma a cíl výzkumu

Tématem bakalářské je mediální hnutí *MeToo*, jež vzniklo v roce 2006, aby pomáhalo ženám, především sociálně znevýhodněným, které si v minulosti prošly nebo prochází sexuálním násilím. V roce 2017 se pod hashtagem *MeToo* k hnutí začaly přidávat známé osobnosti Hollywoodu a rozpoutal se světový dialog nejen o sexuálním násilí, ale i o znevýhodňování žen ve společnosti a sexuální obtěžování zaměstnanců zaměstnavateli.

Média a obsahy které společnosti prezentují mají přímý vliv na utváření společnosti. Proto nás bude zajímat, jakým způsobem byla problematika sexuálního obtěžování a znevýhodňování žen na pracovištích na kterou se poukazuje v souvislosti s hnutím *MeToo* prezentována v nejčtenějším internetovém zpravodajském médiu iDNES.cz.

Hlavním cílem výzkumu je zodpovědět si na hlavní výzkumné otázky, jakým způsobem byl konstruován obraz kampaně *MeToo*. Kampaň je zajímavá svým dopadem na proměnu chování společnosti vůči sexualitě a na definování sexuálního násilí obecně. Zajímat nás bude zobrazování identit aktérů kampaně *MeToo*, identita celé kampaně vytvořena zmíněným médiem, do jakých společenských sfér kampaň zasáhla a to, jaký média předkládají obraz sexuálního násilí.

Výzkumné otázky

S pomocí kritické diskurzivní analýzy Normana Fairclougha chceme hloubkově analyzovat komplexní mediální obraz problematiky kampaně MeToo, vytvořený českým internetovým zpravodajským portálem iDNES.cz. K tomu potřebujeme provést analýzu na rovině jazykové, interpretační i kontextové. K tomu účelu jsme určili čtyři hlavní výzkumné otázky tak, abychom byli schopní analyzovat existenci nerovných vztahů mezi identitami vzniklými v rámci zkoumaného jevu. Dále nás bude zajímat proč se tyto vztahy mezi identitami vytvořily, a proto je nutné zahrnout do analýzy za prvé výzkum společenského kontextu, a zároveň je nutné analyzovat i konkrétní komunikační situaci, ve které zkoumaný jev vznikl.

1. Jaký obraz sexuálního násilníka vytváří média v souvislosti s kampaní MeToo?

V první otázce budeme hledat výrazy vyjadřující charakteristiku sexuálních útočníků. Budou nás zajímat povahové rysy zmiňované redaktory iDNES.cz i komentáře společenského postavení daných osob. V souvislosti s charakteristikou těchto osob nás bude zajímat, zda autoři uvádějí motivaci k projevům násilného jednání, a jakým způsobem charakterizují oběti daného násilného jednání. Analýzou identit sexuálních násilníků a jejich obětí se zaměříme na vztah mezi těmito dvěma identitami. Na základě definice kritické diskurzivní analýzy předpokládáme zjištění nerovných vztahů mezi identitami.

Pokusíme se zjistit, zda byly v textech užity subjektivně-hodnotící prvky.

2. Jaké charakteristiky jsou připisované celé kampani MeToo a proměňuje se zobrazení kampaně v čase?

V druhé otázce se pokusíme charakterizovat, jakým způsobem autoři v iDNES.cz prezentují hnutí MeToo jako celek. Analýza v rámci této otázky se zaměří především na to, jakou závažnost autoři ve vybraných článcích hnutí připisují. Budeme hledat prvky marginalizace nebo naopak majorizace v textech.

Tím, že se zaměříme na proměnu zobrazení zkoumaného jevu v čase, se pokusím odhalit vztah autorů redakce iDNES. ke zkoumanému jevu. Bude nás zajímat, zda se v textech objevují subjektivně-hodnotící prvky, a pokud ano, pokusíme se zjistit, zda byly tyto prvky přítomné více v první nebo druhé půlce zkoumaného období.

3. Do jakých kontextů se kampaň MeToo v médiích dostává?

V rámci této otázky se analýza zaměří především na to, zda hnutí MeToo dostává v článcích redakce iDNES.cz do jiných kontextů než kontextů sexuálního násilí. V rámci této otázky se pokusíme analyzovat vztah hnutí MeToo k dalším společenským jevům.

4. Jaký je v souvislosti s kampaní MeToo vytvářen obraz sexuálního násilí?

V rámci této otázky se pokusíme analyzovat obecný kontext sexuálního násilí. Zaměříme se na charakteristiku jevu sexuálního násilí v článcích redakce iDNES.cz. Bude nás zajímat, zda se v textech objevují subjektivně hodnotící prvky, a jaká je danému společenskému jevu přikládána důležitost.

Hypotézy

Následující hypotézy jsou vytvořeny analogicky k výzkumným otázkám.

1. Sexuální násilník je v článcích iDNES.cz prezentován jako muž zneužívající své postavení k dosažení svého sexuálního uspokojení. Agresivní násilník a oběť sexuálního násilí utváří v článcích výrazné kontrasty silné a slabé osoby.
2. Kampaň MeToo je v médiích zobrazena jako záležitost hollywoodských celebrit. Kampani se v českém mediální prostředí nepřikládá vysoká důležitost. Většina článků se týká kauz ze zahraničí, proto autoři přistupují k dané problematice s distancí.
3. V článcích iDNES.cz se kampaň dostává především do politického kontextu. Udání ze sexuálního obtěžování je chápáno jako nástroj k dosažení politických cílů. Hnutí MeToo a možnost jeho rozvoje v různém prostředí se v článcích stává měřítkem demokracie a přístupu k lidským právům ve světových kulturách.

4. V člancích se objevují dva kontrastní obrazy sexuálního násilí. Sexuální násilí je prezentováno jako závažný společenský problém, a zároveň autoři shazují vážnost udání v rámci hnutí MeToo. Sexuální násilí má na základě názorů autor nejasnou definici, proto jdou udání nebezpečím i pro obviněné.

Dialekticko-relační přístup Normana Fairclougha

Primárním cílem Faircloughovy kritické diskurzivní analýzy je *odkrývání nerovných vztahů*¹¹, aby toho bylo možné při výzkumu docílit, je nutné brát při analýze v úvahu i komunikační kontext. Základem tohoto přístupu je textová analýza. ale text a použitý jazyk není jedinou zkoumanou složkou. Fairclough tvrdí, že analyzovat pouze jazykový materiál nestačí. K správné interpretaci mediálního nebo politického diskurzu je nutné brát v úvahu společensko-politický kontext, ve kterém předmět zkoumání vznikl.

*„Analýza tedy v podstatě cílí na dva aspekty sledovaného diskurzu: 1) na aktuálně realizovanou komunikační událost, pojímanou jako realizaci všech konstitutivních rovin a plánů jazykového systému a 2) na uspořádání celého diskurzu ve smyslu jeho přesahů k dalším pragmatickým, sociálním, historickým a jiným aspektům.”*¹²

Jednotlivé výrazové prostředky mohou měnit svůj význam v závislosti na kontextu, do kterého se dostávají. Z toho chápeme, že význam konkrétních jednotek není neměnný a může se v jednotlivých diskurzech proměňovat. Není tedy závislý jen na jedné možnosti užití. Vztah mezi diskurzem a společenským uspořádáním nazývá Fairclough jako dialektický.

Diskurz se podle Fairclougha skládá ze tří hlavních vrstev. Základní vrstvou, na které přístup stojí je text, na text navazuje interpretační proces, a na ten navazuje analýza společenského kontextu. Sám Fairclough ve své publikaci *Discourse and Social change* (1992) vidí tyto tři složky (text, diskurzivní praxi a společenskou praxi) vidí jako tři kruhy, jež se na sebe vzájemně nabalují a všechny tři složky je

---

¹¹ SVOBODOVÁ, Jindřiška, HAMRUSOVÁ, Šárka a HINKOVÁ, Barbora: *Kritické čtení mediálních textů*. Univerzita palackého v Olomouci 2018.

¹² Tamtéž

nutné do kritického zkoumání diskurzu zahrnout. Na tyto tři základní okruhy navazují tři procesy analýzy: a) deskripce, b) interpretace a c) explanace.

Nezbytnou součástí CAD je zkoumání intertextuality a interdiskurzivity. „Cílem je odhalit mocenské vztahy v pozadí diskurzu a ukázat, jak jsou skrze diskurz vytvářeny sociální identity, sociální pozice a sociální vztahy.“¹³ Z toho vyplývá, že CAD má odhalit, jakým způsobem byly konstruovány tři hlavní okruhy: a) jakým způsobem byly tvořeny identity osob a jak byly zobrazovány jednotlivé události. b) jakým způsobem je prezentována identita těch, jež se na událostech podílejí. c) vzájemný vztah těchto dvou reprezentací.

Kvantitativní metoda sběru dat

Články byly vyhledávané v mediálním archivu Newton media. Pro analýzu diskurzu nás zajímaly články publikované od 15. října 2017 do 25. května 2018, toto časové ohraničení se považujeme za vrchol celé kampaně.

Klíčové heslo pro vyhledávání bylo *MeToo*, dále byly vybrány články pouze ze zpravodajských rubrik, a tedy z rubrik *domáci* nebo *zahraniční*. Vzhledem k faktu, že kampaň *MeToo* vznikla v USA, článků z rubriky *zahraničí* bylo napsáno v obou médiích více.

V některých člancích bylo téma *MeToo* zmíněno spíše okrajově v různých kontextech, a proto byla určena hranice 15 % pro určení článků, kde se objevuje kampaň *MeToo* jako téma hlavní. Jako hlavní články označujeme i ty, ve kterých se téma kampaně objevuje v titulku článku. Články, kde se problematika sledované kampaně objevuje pod patnácti procenty textu, označujeme jako ty, kde je kampaň tématem vedlejším.

Pro stanovení patnáctiprocentní hranice byl do výpočtu zahrnut vždy počet slov bez mezer celého odstavce - jako tematického celku - ve kterém se píše o sledované kampani.

---

¹³ SEDLÁKOVÁ, Renáta: *Výzkum médií: nejpoužívanější techniky a metody*. Nakladatelství Grada 2015.

K podstatě kritické diskurzivní analýzy patří zkoumání diskurzu i ve vztahu s dalšími společenskými jevy, proto jsme se rozhodli články, ve které je hnutí *MeToo* zmiňováno okrajově ve výzkumném vzorku ponechat.

Po zadání klíčového hesla *MeToo* a portál *Newtonmedia.cz* zobrazil 39 článků, týkajících se kampaně *MeToo*. Článků, kde bylo téma kampaně *MeToo* hlavní, bylo 25, článků, kde bylo téma sledované kampaně okrajové bylo 14.

Redakce *iDNES.cz* se o kampaň *MeToo* zajímala více v první polovině sledovaného období. Od 15. října 2017 do 31. ledna 2018 publikovali 23 článků týkajících se kampaně. V druhé polovině sledovaného období publikovali o 7 článků méně.

5. Analytická část

Identita bohatého mocného muže v roli násilníka

Pokud zkoumáme identitu sexuálních násilníků obviněných v souvislosti s kampaní *MeToo*, vytvořil se v mediálním diskurzu *iDNES.cz* stereotypní obraz bohatého muže z významných společenských kruhů, například politika, známého muže z šoubyznysu nebo podnikatele. Při konstruování zpráv týkajících se obvinění ze sexuálních skandálů autoři zmiňují společenský význam, bohatství a množství moci, s níž sexuální násilníci disponují. Oběti sexuálních útoků, většinou níže postavené ženy, jsou tedy zobrazovány jako terče, které neměly možnosti vzdorovat ze strachu o ztrátu zaměstnání nebo ze strachu, že by jim společnost neuvěřila a přiznání by se otočilo proti nim.

V textech se v souvislosti se zneužíváním moci významnými lidmi uvádí problematika zneužívání moci ze stran nadřizených vůči podřízeným. *Anketa mezi novinářkami, které se dostávají do styku s muži v různém mocenském postavení, ale odhalila celé podhoubí sexuálního predátorství, o kterém se v konzervativní zemi zatím spíše mlčelo.*¹⁴ Autoři článku uvádějí statistiky týkající se sexuálního obtěžování v Japonsku. *Z průzkumu vyplývá, že třetiny útoků se dopouštějí poslanci, vládní činitelé a členové bezpečnostních složek.*¹⁵ V článku poukazují na to, že Japonsko je více konzervativní země než USA,

---

¹⁴ *iDNES.cz*, ČTK. *Japonské novinářky čelí sexuálnímu obtěžování, ukázal průzkum*[online], 22. 5. 2018, zprávy.*iDNES.cz*, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/japonsko-sexualni-obtezovani-novinarky-politici-me-too.A180522_092524_zahranicni_kha

¹⁵ Tamtéž

odkud se kampaň MeToo rozšířila, a Japonky se obávají se svými zkušenostmi svěřit veřejnosti, protože je vysoká šance, že by přišly o svá zaměstnání.

V článku, který informuje o udělování novinářské Pulitzerovy ceny, autoři uvádí případ amerického producenta Harveyho Weinsteina, který na základě článku zneužíval svého váženého postavení ve filmovém průmyslu k obtěžování žen. Samotná osoba Harveyho Weinsteina je spojována se slovem *magnát*¹⁶ nebo je v člancích označován jako *mocný muž Hollywoodu*¹⁷. Tato označení posilují obraz násilníka jako mocného nedotknutelného muže. Situace kolem producentovy osoby se v člancích taky označuje jako důvod, proč celá kampaň vznikla: *Sám Weinstein popírá, že vy měl s některou z nich sexuální kontakt bez jejího souhlasu, aféra jej však stála místo v jím spoluzaložené produkční společnosti. Jeho případ byl u zrodu hnutí MeToo a na začátku dlouhé řady podobných odhalení.*¹⁸ Dalším takovým případem je článek *Weinstein se vydal policii, obvinili ho ze znásilnění a sexuálních zločinů*, zde je to reprezentováno větou: *Harvey Weinstein, jehož případ vyvolal mezinárodní hnutí proti sexuálnímu obtěžování s názvem MeToo.*¹⁹ Jako počátek hnutí se označuje aféra s Harvey Weinsteinem i v článku *V britském parlamentu zažil sexuální obtěžování každý pátý, hrozí vyhazovy, Evropský parlament je „líhni sexuálního obtěžování, tvrdí jeho zaměstnanci, PŘEHLEDNĚ: Politici, herci i kuchaři. Na koho už ukázala kampaň MeToo? a Přísnější zákony a osvěta. Macron jde do boje proti sexuálnímu násilí.* Názor, že kampaň MeToo byla založena jako reakce na aféru amerického producenta se v iDNES.cz objevila tedy celkem šestkrát.

---

¹⁶ iDNES.cz, ČTK. *Weinstein se vydal policii, obvinili ho ze znásilnění a sexuálních zločinů*. [online] zpravy.iDNES.cz, 25.5.2018, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/weinstein-obvineni-sexualni-utoky.A180525_141041_zahranicni_mko

¹⁷ Autor neuveden. *Hlavní Pulitzerovu cenu získala newyorská média za kauzu Weinstein*. [online] zpravy.iDNES.cz, 16.4.2018, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/pulitzerova-cena-harvey-weinstein-me-too-obtezovani-the-new-york-times-the-new-yorker.A180416_215136_zahranicni_hm1

¹⁸ Tamtéž

¹⁹ iDNES.cz, ČTK. *Weinstein se vydal policii, obvinili ho ze znásilnění a sexuálních zločinů*. [online] zpravy.iDNES.cz, 25.5.2018, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/weinstein-obvineni-sexualni-utoky.A180525_141041_zahranicni_mko

V článku, který informuje o londýnské tradiční charitativní akci, které se mohou účastnit pouze vlivní muži *významní podnikatelé, sportovci, novináři a politici*²⁰, jsou sexuální násilníci označeni pejorativním výrazem *boháčů*²¹ který potvrzuje stereotypní mediální obraz lidí obviněných následkem rozšíření kampaně *MeToo*. Nespisovné nebo emotivně zabarvené výrazy se v publicistických textech užívají s cílem působit na čtenáře familiárně²². V opozici článků, kde vystupují bohatí a mocní muži jako sexuální násilníci stojí články, v nichž ženy, které spolupracovaly s takovými muži, vyjadřují nesouhlas s kampaní *MeToo* a odmítají, že by někdy osobně zažily nevhodné chování ze strany mocných mužů.

Článek *V Bílém domě jsem žádné sexuální obtěžování nezažila, řekla k aféře Hašková Coolidge* vznikl jako shrnutí video-rozhovoru nazvaného *Rozstřel* s Eliškou Coolidge Haškovou, kde se Hašková Coolidge vyjadřuje negativně o kampani *MeToo*. Bývalá asistentka pěti amerických prezidentů označuje jako nesmysl to, že se ženy se svými negativními zážitky ozývají s velkou časovou prodlevou.²³ Také autor zmiňuje riziko, na něž Hašková Coolidge upozornila, a sice že někteří muži jsou obvinění neprávem, ale jejich pověst je obviněním zničená. Autor dále zmiňuje názor Elišky Haškové Coolidge, že *některé nevhodné situace si přitom podle ní lidé vytvářejí sami, když mají pocit, že jim někdo ukřivdil*²⁴.

Dalším článkem stavějícím se do opozice identitě bohatého vlivného muže jako sexuálního násilníka je článek *KOMENTÁŘ: Řídí Francii sexuální predátoři?* Celý článek se kampani staví odmítavě. Text je na pomezí zpravodajství a publicistiky, již v titulku autor navazuje kontakt s čtenáři řečnickou otázkou, která v daném kontextu působí spíše jako zvolání a předesílá, že text bude spíše publicistický než zpravodajský. Sexuální násilníky představují v textu francouzští politici v čele státu. Celý text se nese v duchu ironie, autor se až výsměšně staví k definici *sexuálního predátora*²⁵. Na konci článku autor uvádí, že proti francouzské vlně kampaně *MeToo* se postavily dvě herecké ikony Catherine Deneuve-

---

²⁰ ČTK, iDNES.cz. *Ruce pod sukněmi a rozepínání kalhot. Británii pobouřil večírek boháčů*. [online] zpravy.iDNES.cz, 24. 1. 2018, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/britanie-dorchester-secualni-obtezo-vani.A180124_173733_zahranicni_aha

²¹ tamtéž

²² JAKLOVÁ, Alena. *Persvaze a její prostředky v současných žurnalistických textech*. [online] Naše řeč. 2002, dostupné z: <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=7689>

²³ *V Bílém domě jsem žádné sexuální obtěžování nezažila, řekla k aféře Hašková Coolidge*

²⁴ BROŽ, Josef. *KOMENTÁŘ: Řídí Francii sexuální predátoři*. zpravy.iDNES.cz, 25.2. 2018, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/metoo-francie-kampan-sexualni-nasili-obtezo-vani-komentar.A180222_094124_zahranicni_ane/diskuse

²⁵ Tamtéž

ová a Brigitte Bardotová. Autor článku podporuje svůj odmítavý postoj ke kampani zveřejněním názorů obou hereček, že veřejné obviňování z nevhodného chování, může dospět k *nástupu nového totalitarismu*²⁶. Autor zde kampaň nazývá jako *americký puritanismus*²⁷.

Z článku *Amerika se mění a bílí muži se bojí, říká amerikanistka k hnutí MeToo*, ve kterém redaktor Adam Hájek vede rozhovor s amerikanistkou Lucií Kýrovou o problematice kampaně MeToo v americkém prostředí, lze z pokládaných otázek interpretovat tendenci hnutí zlehčovat. Ptá se, zda se boj za ženská práva nestal spíše bulvární záležitostí nebo zda francouzské herečky stavící se proti kampani, kterou označují za *novou formu puritánství*, nemají pravdu²⁸. Dále autor v otázkách vyjadřuje názor, že by společnost měla tolerovat presumpci nevinny, co se týče obvinění ze sexuálního obtěžování. V článku se objevuje jako symbol moci *bílý muž*²⁹. Podle odbornice na americkou kulturu se nyní muži cítí jako *pronásledovaný druh*³⁰, a model tradiční americké společnosti, kde byl *bílý muž*³¹ na vrcholu hierarchie, se bortí, a to i kvůli kampani MeToo. V titulku tedy *bílý muž*³² symbolizuje mocného a vysoko postavené muže.

V ojedinělém případě je muž obviněn ze sexuálního násilí explicitně označen jako *oběť kampaně*³³. V ostatních případech se v článcích iDNES.cz pojmenovává problematika mužů, kterým obvinění z obtěžování zasáhlo do osobního života nebo kariéry, metaforicky nebo synekdochou. Především autoři zmiňují, jak snadné je zničit pověst člověka a zpochybňují pravdivost nařčení. V článku *Hnutí MeToo dorazilo do Číny, aparátčící se bojí o posvátnou stabilitu* autor hodnotí situaci takto: *Některé případy*

---

²⁶ BROŽ, Josef. *KOMENTÁŘ: Řídí Francii sexuální predátoři*. zpravy.iDNES.cz, 25.2. 2018, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/metoo-francie-kampan-sexualni-nasili-obtezovani-komentar.A180222_094124_zahranicni_ane/diskuse

²⁷ HÁJEK, Adam, iDNES.cz. *Amerika se mění a bílí muži se bojí, říká amerikanistka k hnutí*. zpravy.iDNES.cz, 17.1.2018. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/metoo-sexualni-nasili-obtezovani-amerikanistka-lucie-kyrova-rozhovor.A180117_125159_zahranicni_aha

²⁸ Tamtéž

²⁹ Tamtéž

³⁰ Tamtéž

³¹ Tamtéž

³² Tamtéž

³³ iDNES.cz, ČTK. *Žalobce, který vyšetřuje Weinsteina, odstoupil. Ženy jej nařkly z násilí*. 8. 5. 2018, zprávy.iDNES.cz. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/newyorsky-prokurator-eric-schneiderman-usa-weinstein-meetoo-obtezovani-zeny.A180508_071920_zahranicni_jkk

*totiž ukázaly, jak málo stačí k lidské a profesní likvidaci obviněného člověka*³⁴. Tuto autorovu výpověď lze interpretovat jako bagatelizaci příběhů obtěžovaných žen.

V článku *V USA se kolem MeToo šíří rozpaky, vánoční večírky poznamenal strach*, který je psán subjektivně hodnotícím stylem, autor také staví sexuálního násilníka do pozice oběti. *A média, navnaděná snadným koncem tří kongresmanů a řady herců, moderátorů i novinářů, jimž MeToo zlomilo vaz*, to odbrzdila úplně.³⁵ Výrok lze interpretovat tak, že kampaň dle autorova názoru funguje nekontrolovatelně. Navíc je ve větě přítomna personalizace (*navnaděná média*), což působí beletrizujícím dojmem. Dále autor uvádí: *mrazí z toho, že jen nařčení stačí k bleskovému zničení člověka, aniž by měl prostor se hájit*³⁶. Tento výrok můžeme interpretovat jako apel na čtenáře a společnost, aby dbali na již zmíněnou presumpci nevinny. Podnadpis *Odstřeleni bez soudu*³⁷ podtrhuje celkové znění článku, ve kterém se autor zastává obviněných mužů. Slovo odstřeleni evokuje fatální dopad obvinění.

Výše zmíněný článek byl vydán 14. 2. 2017 na den svatého Valentýna. Lze předpokládat, že redakce zvolila datum zveřejnění článku záměrně, protože obsah článku je možné interpretovat jako varování před hnutím *MeToo*, které může ovlivnit romantické chování lidí. Znění článku koresponduje s titulkem – první polovina článku se věnuje *rozpakům*³⁸ kolem hnutí *MeToo* a druhá polovina atmosféře vánočních večírků v USA.

Identita ženské i mužské oběti v podřízené pozici

Za oběti sexuálního zneužívání v souvislosti s kampaní *MeToo* jsou v textech redakce iDNES.cz většinou automaticky označovány ženy. Jen ve čtyřech případech se z článků dozvídáme o mužských obětech.

---

³⁴ MF DNES, KRYZÁNEK, Ladislav. *Hnutí MeToo dorazilo do Číny, aparátníci se bojí o svou posvátnou stabilitu*. 17.1. 2018, zpravy.iDNES.cz

³⁵ VODIČKA, Milan, MF DNES. *V USA se kolem MeToo šíří rozpaky, vánoční večírky poznamenal strach*. zpravy.iDNES.cz, 14.2. 2018, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/metoo-sexualni-obtezovani-donald-trump-vanocni-vecirky.A171214_370502_zahranicni_aha

³⁶ Tamtéž

³⁷ Tamtéž

³⁸ Tamtéž

MeToo je označováno za *hnutí za práva žen*³⁹ kampaň, co *otevřela otázku sexuálního obtěžování žen* nebo za *čin stovky odvážných žen a některých mužů*⁴⁰. Zpráva o prvním případě obtěžování muže ženou nese titulek *MeToo naruby*⁴¹, což potvrzuje ve čtenáři pocit, že kampaň je ryze ženská záležitost.

Celkově jsou lidé, kteří v souvislosti s kampaní MeToo vystoupili se svými příběhy označováni jako *hrdinové*⁴² a ženy jsou označovány jako *odvážné*.⁴³

V článcích je využita intertextualita, která má dodat autenticitu sdělení. *Využití intertextovosti je dosti častým prostředkem sloužícím k posílení persvaze. V publicistických textech jsou nejčastěji užívány dvě formy mezitextového propojení. Jsou to citace, které představují doslovnou reprodukci primárního textu a zvyšují tak autenticitu a důvěryhodnost novinářského sdělení*⁴⁴

V textech se objevují autentické příběhy a doznání ze sociálních sítí. *Bylo mi dvanáct a jemu patnáct. Svěřila jsem se učitelce, ta mi ale řekla, že je to moje vina, protože jsem se k němu chovala přátelsky*.⁴⁵ V článku *Prolomit mlčení. Miliony příběhů o sexuálním násilí zaplavily internet* autorka Kateřina Havlická uvádí i příběh mužské oběti. *Byl jsem znásilněn, když mi bylo sedmnáct let. Sexuální útoky se dějí všem genderům a musí to přestat*.⁴⁶

Výpovědi obětí doplňují i výpovědi mužů, kteří se přiznávají, že sami někdy, záměrně či nikoli, sexuálně obtěžovali ženy.

I oběti sexuálního násilí jsou v souvislosti s kampaní vnímány stereotypně. Ženy i muži promluví o svých negativních zkušenostech někdy i po desítkách let. Mlčeli ze strachu, že by nedostali pracovní

---

³⁹ HAVLICKÁ, Kateřina, iDNES.cz. *Prolomit mlčení. Miliony příběhů o sexuálním násilí zaplavily internet*. [online] zpravy.iDNES.cz, 18.10.2018, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/metoo-kampan-sexualni-obtezovani-nasili-zeny-twitter-facebook.A171018_115142_zahranicni_kha

⁴⁰ Tamtéž

⁴¹ BERKA, Kryštof, iDNES.cz. *MeToo naruby. Muž ovlivnil nadřazenou, stálo ji to volby do sněmovny*. [online] zpravy.iDNES.cz, 17.15. 2017, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/metoo-andrea-ramsey-kandidatka.A171217_112346_domaci_krb

⁴² Tamtéž

⁴³ MÁNERT, Oldřich, iDNES.cz. *Osobnostmi roku jsou hrdinové kampaně MeToo, rozhodl časopis Time*. [online] zpravy.iDNES.cz, 6.12.2017, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/vyhlaseni-osobnost-roku-donald-trump.A171206_132546_zahranicni_ert

⁴⁴ JAKLOVÁ, Alena. *Persvaze a její prostředky v současných žurnalistických textech*. [online] Naše řeč. 2002, dostupné z: <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=7689>

⁴⁵ HAVLICKÁ, Kateřina, iDNES.cz. *Prolomit mlčení. Miliony příběhů o sexuálním násilí zaplavily internet*. [online] zpravy.iDNES.cz, 18.10.2018, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/metoo-kampan-sexualni-obtezovani-nasili-zeny-twitter-facebook.A171018_115142_zahranicni_kha

⁴⁶ Tamtéž

příležitost, z obavy ztráty zaměstnání nebo z pocitu studu a ze strachu z odmítnutí. Oběti se rozhodly promluvit o svých zkušenostech, aby podpořily a zároveň varovaly mladší generace. Samotné oběti jsou líčeny pasivně a uvedené případy sexuálního násilí jsou líčeny bez reakcí postižených osob.

V článcích se často pochybuje o pravosti obvinění. Majitel francouzského studia Quantic Dream, je v článku označen za *autoritářského diktátora*⁴⁷, v jeho studiu má prý docházet sexistickým a homofobním útokům, o kterém majitel David Cage ví. Autor článku dodává, že případ by se měl pečlivě vyšetřit, protože kauzy podobného typu se množí jako *houby po dešti*⁴⁸, tato metaforická fráze působí v kontextu obvinění ze sexuálních útoků posměšně.

Současný svět je označen jako *svět, kterému vládne kampaň MeToo*⁴⁹, což může ukazovat, jak závažný rozsah kampaň má, a zároveň tento výrok působí jako hyperbola, která se v publicistických textech využívá za účelem zesměšnění. Vzhledem k celkovému rázu textu je pravděpodobnější, že autor kampaň spíše zlehčuje.

Autor upozorňuje, že je nutné ctít *presumpci nevinny*⁵⁰ což je názor, který v článcích týkajících se kauzy, rezonuje redakcí [iDNES.cz](https://www.idnes.cz). Z toho můžeme soudit, že obvinění ze sexuálního obtěžování autoři neberou zcela vážně a požadují po společnosti, aby všechny případy před veřejným odsouzením prošetřila. Volání po presumpci nevinny nebo lepším prozkoumání případů sexuálního násilí před veřejným obviněním, se v článcích redakce [iDNES.cz](https://www.idnes.cz) objevilo celkem ve čtyřech případech včetně výše zmíněného článku o skandálu francouzské společnosti Quantic Dream. Tato problematika se dále objevuje v již zmíněném článku *V USA se kolem MeToo šíří rozpaky, vánoční večírky poznamenal strach* (14. 2. 2018), *Orgie v letadle. V síti MeToo uvázl i Bill Clinton* (22. 11. 2017) a *Amerika se mění a bílí muži se bojí, říká amerikanistka k hnutí MeToo* (17. 1. 2018).

Jako zpochybňování pravdivosti obvinění můžeme interpretovat i zveřejnění výroku kandidáta na prezidenta Vratislava Kulhánka, který při jedné předvolební debatě řekl, že *je pozoruhodné, že terčem obvinění při této kampani bývá často muž, který je dostatečně bohatý*⁵¹. Tento výrok lze vyložit tak,

---

⁴⁷ SRP, Honza, Bonusweb.cz. Další skandál pro studio Qantic Dream. Prý zavírá oči před sexismem. [zpravy.iDNES.cz](https://www.idnes.cz/zpravy/idnes/cz/16.1.2018), 16.1. 2018 dostupné z: https://www.idnes.cz/hry/novinky/detroit-skandal-wuantic-dream-photoshop-sexismus.A180116_114848_bw-novinky_Srp

⁴⁸ Tamtéž

⁴⁹ Tamtéž

⁵⁰ Tamtéž

⁵¹ KOPECKÝ, Josef, [iDNES.cz](https://www.idnes.cz), *Kandidátům na Hrad vadí MeToo. Horáček i Hilšer by chtěli být obtěžováni*. [zpravy.iDNES.cz](https://www.idnes.cz/zpravy/idnes/cz/20.12.2017), 20.12.2017. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/metoo-cina-sexualni-obtezo-vani.A180112_375720_zahranicni_aha

že si ženy, které vznesly obvinění ze sexuálního obtěžování, mohly své příběhy vymyslet, za účelem obohacení.

Kampaň MeToo a vliv na politické dění

Redaktoři iDnes.cz v článcích zmiňují názory, že obvinění ze sexuálního násilí významných politických činitelů může být součástí politických kampaní a prostředek, jak vyhrát nad svým protikandidátem. Kvůli kampani MeToo rezignovali nebo byli donuceni odstoupit pod nátlakem společnosti politici v USA, Francii i Velké Británii.

V souvislosti se sexuálním obtěžováním je zmiňován bývalý americký prezident Bill Clinton, který byl zahrnut do sexuálních skandálů kolem kampaně *MeToo*. Autor uvádí, že demokraté v USA chtějí vypadat před voliči věrohodně, a proto sami začali Clintonovy skandály prověřovat, protože téma sexuálního násilí silně rezonuje v americké společnosti. Dále autor uvádí, že obvinění proti Clintonovi mohou být vítanou překážkou v politické kariéře Hilary Clintonové, což si někteří, podle autora, přejí.

V článku autor generalizuje skupinu členek kampaně MeToo jako *aktivistické feministky*⁵² a dodává, že kampaň funguje způsobem *padni komu padni*⁵³. Touto frází autor poukazuje na problematiku kampaně, kde je *nařčený automaticky považován za viníka bez možnosti obhajoby*⁵⁴. Již v titulku článku autor kampaň MeToo metaforicky připodobňuje k síti evokující past, do níž se chytají společensky významné osobnosti: *V síti MeToo uvízl i Bill Clinton*⁵⁵

Sexuální násilí a kampaň MeToo iDNES.cz spojuje s rozdělením americké společnosti a s krizí amerických republikánů. V textu nazvaném *Republikánům v USA hrozí volební krach. Přicházejí o voliče i kongresmany* mluví redaktor Adam Hájek o krachu republikánů a jejich hromadném odchodu ze Sněmovny reprezentantů. Autor uvádí, že část republikánů odešla právě proto, že je *dostihla*⁵⁶ kampaň MeToo. Kampaň se tedy podílela na posílení demokratů, kteří prezentují problematiku rovnoprávnosti žen, na úkor republikánů, kteří se tradičně zabývají spíše ekonomickými otázkami.

---

⁵²MF DNES, VODIČKA, Milan. Orgie v letadle. V síti MeToo uvízl i Bill Clinton. zpravy.iDNES.cz, 22. 11. 2017, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/metoo-kampan-bill-clinton-znasilneni-sexualni-obtezo-vani.A171122_365754_zahranicni_ert

⁵³ tamtéž

⁵⁴ tamtéž

⁵⁵ tamtéž

⁵⁶ Tamtéž

Specifická situace nastává v zemích kulturně vzdálených od Evropy nebo USA. Čína je chápána jako nesvobodná země, kde je diskriminace pohlaví běžná věc a případy sexuálního obtěžování se podle autora *zametají pod koberec*⁵⁷. Tato metafora označuje záměrné zamlčování faktů. Komunistická strana v Číně je převážně mužská, zemi vládnu *mužské elity*⁵⁸ a možnost, že by se v Číně rozvinula kampaň MeToo, i když ne v takové míře jako v USA, je vnímána jako hrozba pro *stabilitu a harmonii*⁵⁹ společnosti. Autor článku *Hnutí MeToo dorazilo do Číny, aparátčící se bojí o posvátnou stabilitu* v textu zmiňuje, že v USA, kde kampaň vznikla, *začínají pomalu zpytovat svědomí*⁶⁰ a dění kolem kampaně MeToo nazývá *povykem*⁶¹, což je synonymem pro hlasitý křik a rámus. Dále implikuje, že kvůli výrazným kulturním rozdílům zde kampaň nedoroste do takových rozměrů jako v USA, kde je kampaň především záležitostí celebrit a šoubyznysu. Tím autor čtenáři naznačuje, že v USA se hnutí MeToo netýká lidí ze všech vrstev společnosti.

MeToo. Kampaň Západu

Hnutí MeToo bylo založeno v USA, a poté, co americká herečka Alyssa Milano zareagovala na aféru kolem Harveyho Wensteina a zveřejnila na svém twitterovém účtu výzvu, aby se lidé, co byli v minulosti sexuálně obtěžováni přidali ke kampani pomocí hashtagu MeToo, se nejprve v USA, ale poté po celém světě, začaly ozývat ženy i muži s podobnými zážitky. K hnutí se na sociálních sítích přidalo mnoho známých osobností Hollywoodu, a i přesto, že MeToo zasáhlo téměř všechny kontinenty, je tato kampaň v člancích přezdívaná jako americká. Bude nás zajímat, zda jsou v tomto případě pří-
vlastky americký/americká nebo lokalizace na západ uváděny především z důvodu lokalizace kampaně, nebo zda má toto slovo v kontextu i jiný význam, zda například to, že je kampaň americká, evokuje jiné automatické a obecně platné charakteristiky.

V článku *Hnutí MeToo dorazilo do Číny, aparátčící se bojí o svou posvátnou stabilitu (17.1.)* je pro autora článku USA pomyslným zdrojem nákazy. USA se užívá jen v kontextu lokalizace: *Kampaň,*

---

⁵⁷ MF DNES, KRYZÁNEK, Ladislav. *Hnutí MeToo dorazilo do Číny, aparátčící se bojí o svou posvátnou stabilitu*. 17.1. 2018, zprávy.iDNES.cz

⁵⁸ MF DNES, KRYZÁNEK, Ladislav. *Hnutí MeToo dorazilo do Číny, aparátčící se bojí o svou posvátnou stabilitu*. 17.1. 2018, zprávy.iDNES.cz

⁵⁹ MF DNES, KRYZÁNEK, Ladislav. *Hnutí MeToo dorazilo do Číny, aparátčící se bojí o svou posvátnou stabilitu*. 17.1. 2018, zprávy.iDNES.cz

⁶⁰ Tamtéž

⁶¹ Tamtéž

kteřá se šířív z USA, nesměle zaklepala na čínské dveře.⁶² V Americe, odkud se MeToo rozneslo do světa, začínají pomalu zpytovat svědomí, zda to s povykem kolem sexuálních skandálů nepřehánějí.⁶³ Slovesa šířív se a se rozneslo vnímáme jako slovesa spojená s něčím masovým, co se rychle nabývá na síle, například s epidemií nemoci.

Jako trend šířívící se z USA dál po celém světě vidí kampaň MeToo i autorka článku *Evropský parlament je líhni sexuálního obtěžování, tvrdí zaměstnanci*. V tomto článku není explicitně řečeno, že tendence se šířív z amerického kontinentu, ale její růst je spojen s *aférou amerického filmového producenta Harveyho Weinstein*⁶⁴

8.2. 2018, tedy až v druhé půlce sledovaného období, se v iDNES.cz objevil článek, kde je naopak kampaň MeToo již nazývána jako celosvětová. *Celosvětovou vlnu obvinění a kampaň proti sexuálnímu obtěžování MeToo [...]*⁶⁵

Krom USA se v člancích hojně uvádí i situace ve Francii. V článku *Komentář: Řídí Francii sexuální predátoři?* se autor zabývá přenesením kampaně MeToo do francouzského prostředí. Autor se především zaměřuje na proměnu kulturního prostředí ve Francii. Na základě článku se dozíváme, že bylo ve Francii tradicí držet svůj milostný život v tajnosti, a nyní se začaly francouzské ženy svěřovat se svými příběhy sexuálního násilí. Z kontextu můžeme interpretovat, že dle autora se Francie amerikanizuje: *Příznačné je, že se to stalo v Americe, v zemi, kde se přeměřuje ostrým metrem sexuálním a špinavé prádlo se pere na veřejnosti – hlavně v soudních síních. Dříve tomu bylo, alespoň ve Franci,*

---

⁶² MF DNES, KRYZÁNEK, Ladislav. *Hnutí MeToo dorazilo do Číny, aparátníci se bojí o svou posvátnou stabilitu*. 17.1. 2018, zprávy.iDNES.cz

⁶³ Tamtéž

⁶⁴ iNDES.cz, VESELÁ, Linda, ČTK. *Evropský parlament je „líhni“ sexuálního obtěžování, tvrdí zaměstnanci*. [online], zprávy.iDNES.cz, 26.10.2017, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/evropsky-parlament-sexualni-obtezovani-znasilneni-metoo-strasburk.A171025_092900_zahranicni_linv

⁶⁵ ČTK, V britském parlamentu zažil sexuální obtěžování každý pátý, hrozí vyhazovy. [online], zprávy.iDNES.cz, 8.2.2018, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/britsky-parlament-sexualni-obtezovani-vylou-ceni.A180208_124224_zahranicni_jn

dost jinak.⁶⁶ Autor vliv USA na francouzské prostředí vnímá fatálně: *Přichází z USA kulturní kontrarevoluce? Vypadá to tak.*⁶⁷ Tímto autor připisuje hnutí velký vliv, a zároveň jej opět označuje za americký tým, že situaci ve Francii připisuje vlivu skandálu kolem amerického filmového producenta Weinsteina: *Jedná se o dozvuky americké aféry producenta Harveyho Weinsteina a akce MeToo na evropském kontinentu?*⁶⁸

Tématika MeToo na území Francie se objevuje i v článku *přísnější zákony a osvěta. Macron bojuje proti sexuálnímu násilí*. Hlavním tématem článku je reakce francouzského prezidenta Macrona na množství vznesených obvinění francouzskými ženami. Dozvídáme se, že kampaň vyvolala ve Francii značný ohlas.⁶⁹

Specifický je případ v článku *Amerika se mění a bílí muži se bojí, říká amerikanistka k hnutí MeToo*, protože se jedná o rozhovor. Přesto však můžeme interpretovat názory redaktora rozhovoru. Z titulu rozhovoru můžeme odvodit, že hnutí MeToo se považuje především za problematiku USA, vzhledem k tomu, že rozhovor je veden s odborníci na americkou kulturu, nýbrž například se sexuologem nebo psychologem. Redaktor v rozhovoru konstatuje: *Mám dojem, že hnutí MeToo je specificky americké.*⁷⁰ To značí, že se jevy, jež můžeme označit za *americké*, vyznačují specifickými rysy, které je oddělují od ostatních kultur. Amerikanistka Lucie Kýrová na toto konstatování reaguje s vysvětlením, že problém sexuálního násilí je v USA brán tak závažně proto, že se americká společnost považuje za *modelovou společnost demokracie*.⁷¹ V rozhovoru se dále řeší především to, jakým způsobem hnutí ovlivnilo politickou situaci v USA a celkový vliv na americké společenské hodnoty.

---

⁶⁶ BROŽ, Josef. *KOMENTÁŘ: Řídí Francii sexuální predátoři*. zpravy.iDNES.cz, 25.2. 2018, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/metoo-francie-kampan-sexualni-nasili-obtezovani-komentar.A180222_094124_zahranicni_ane/diskuse

⁶⁷ Tamtéž

⁶⁸ Tamtéž

⁶⁹ ČTK. *Přísnější zákony. Macron Bojuje proti sexuálnímu násilí*. [online], zpravy.iDNES.cz, 25.11.2017, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/macron-francie-boj-proti-sexualni-obtezovani.A171125_160822_zahranicni_fka/diskuse?vlakno=87625388

⁷⁰ HÁJEK, Adam, iDNES.cz. *Amerika se mění a bílí muži se bojí, říká amerikanistka k hnutí*. zpravy.iDNES.cz, 17.1.2018. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/metoo-sexualni-nasili-obtezovani-amerikanistka-lucie-kyrova-rozhovor.A180117_125159_zahranicni_aha

⁷¹ Tamtéž

Do západní části světa lokalizuje iDNES.cz kampaň MeToo i v článku *Žalobce, který vyšetřuje Weinsteina, odstoupil. Ženy jej nařkly z násilí*, ve kterém redakce lokalizuje hnutí na západ: *Kampaň se v menší míře přelila i do západní Evropy, zejména do Francie.*⁷²

Západ je společností vnímán jako moderní, pokrokový a demokratický. Ve světě panuje hegemonie ze strany západních zemí, a především USA. V knize *Střet civilizací* autor Samuel Huntington řadí mezi hlavní hodnoty Západu následující: demokracie, volný trh, vláda zákona, lidská práva, omezené pravomoce vlády a individualismus.⁷³ Na globální úrovni probíhá hlavní dělení na „*Západ a zbytek světa*“⁷⁴

Z této definice Západu plyne, že označování hnutí MeToo jako západní nebo americké nemusí znamenat jen lokalizaci místa, kde se hnutí rozšířilo, ale také toto označení můžeme vnímat jako zvýraznění rozdílů mezi Východem a Západem.

Hnutí MeToo iDNES.cz lokalizuje do východní části světa jen ve dvou případech, a to v článcích *Hnutí MeToo dorazilo do Číny, aparátníci se bojí o svou posvátnou stabilitu a Japonské novinářky čelí sexuálnímu obtěžování, ukázal průzkum*. V obou případech autoři zmiňují, že hnutí je původem americké, a že v daném kulturním prostředí, budou mít projevy kampaně jiné dopady na společnost.

Sexuální násilí. Problém s nejasnou definicí

V rámci zkoumání širšího kontextu nás bude zajímat mediální definice samotných pojmů sexuální násilí, sexuální obtěžování a zneužívání. Bude nás zajímat, jaká se problému v médiích přikládá váha, zda případy sexuálního násilí nejsou marginalizovány či zpochybňovány.

V článku *Orgie v letadle a sexuální obtěžování. V síti MeToo uvázl i Bill Clinton*, autor vkládá svůj subjektivní pohled na dopady hnutí *MeToo* tak, že se v jeho důsledku *výklad pojmu radikálně rozšířil*⁷⁵. Autor zde užívá hodnotící výraz *radikálně*, takový intenzifikovaný výraz můžeme v daném kontextu

---

⁷² iDNES.cz, ČTK. *Žalobce, který vyšetřuje Weinsteina, odstoupil. Ženy jej nařkly z násilí*. 8. 5. 2018, zpravy.iDNES.cz. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/newyorksky-prokurator-eric-schneiderman-usa-weinstein-meetoo-obtezo-vani-zeny.A180508_071920_zahranicni_jkk

⁷³ Tamtéž 184 s.

⁷⁴ HUNTINGTON, Samuel. *Střet civilizací*. S 183

⁷⁵ MF DNES, VODIČKA, Milan. *Orgie v letadle. V síti MeToo uvázl i Bill Clinton*. zpravy.iDNES.cz, 22. 11. 2017, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/metoo-kampan-bill-clinton-znasilneni-sexualni-obtezo-vani.A171122_365754_zahranicni_ert

chápat jako vyjádření nesouhlasu nebo ironického postoje. Z komentáře autora je také zřejmé, že není jasné, co se dá za sexuální obtěžování hodné odsouzení považovat.

Další subjektivně hodnotící prvek se projevuje v článku *KOMENTÁŘ: Řídí Francii sexuální predátoři?*, který byl zařazen do rubriky *zpravodajství přesto*, že v článku je avizován útvar publicistického stylu – komentář. Výrok autora článku působí na čtenáře téměř expresivně. *Když favorizovaný kandidát socialistů Dominique Strauss-Kahn ve svém newyorském hotelovém pokoji, patřícím francouzskému řetězci Sofitel, sáhl neobratně na černošskou pokojskou Nafissatou Diallo, přišlo to jako blesk z čistého nebe. A sexuální predátor byl na světě!*⁷⁶ Z ukázky je zřejmé, že autor považuje dopady kampaně za přehnané a kauzu francouzského politika evidentně zlehčuje, přičemž se staví na stranu muže. Pozoruhodné je zároveň i to, že autor zmiňuje barvu pleti pokojské přesto, že rasa na význam sdělení nemá žádný vliv. Ve větě je přítomný imperativ, lze tedy předpokládat, že autor chtěl svou výpověď tímto způsobem intenzifikovat.

V článku vydaném 18. října 2017 *Prolomit mlčení. Miliony příběhů o sexuálním násilí zaplavily internet*, poprvé redakce iDNES.cz informuje o hnutí MeToo. Rozsah sexuálního hodnotí autorka článku subjektivně jako *děsivý*.⁷⁷ Slovo *děsivý* se v článku objevuje celkem dvakrát, a to ještě v souvislosti s nezájmem a nepochopením okolí. Dále se v článku objevuje hodnotící adjektivum *otřesné*⁷⁸ v souvislosti se zážitky žen a některých mužů, kteří se setkali někdy v minulosti s obtěžováním tohoto druhu.

V titulku se objevuje častá novinářská fráze *prolomit mlčení*,⁷⁹ která předjímá dramatický zvrat v příběhu, navazuje čtenáře na dlouho zamlčovanou pravdu. Článek je poskládám především z autentických doznání, která se objevila na sociálních sítích, a které zveřejňovali lidé pod hashtagem #MeToo, kterým se přidali k hnutí a podpořili tak příběhy ostatních. U citací ze sociálních sítí nejsou uváděna

---

⁷⁶ BROŽ, Josef. *KOMENTÁŘ: Řídí Francii sexuální predátoři*. zpravy.iDNES.cz, 25.2. 2018, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/metoo-francie-kampan-sexualni-nasili-obtezovani-komentar.A180222_094124_zahranicni_anediskuse

⁷⁷ iDNES.CZ, HAVLICKÁ, Kateřina. *Prolomit mlčení. Miliony příběhů o sexuálním násilí zaplavily internet*. zpravy.iDNES.cz, 18.10. 2017. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/metoo-kampan-sexualni-obtezovani-nasili-zeny-twitter-facebook.A171018_115142_zahranicni_kha

⁷⁸ Tamtéž

⁷⁹ Tamtéž

jména postižených. Příklad příběhu z českého prostředí ze sociální sítě Twitter: *Bylo mi 16. Přemlouval mě a já nechtěla. Přemlouval mě a přemlouval. Já odmítala a odmítala. Nakonec mi chytil ruce a udělal to.*⁸⁰

V článku *Další skandál pro studio Qantic Dream. Prý zavírá oči před sexismem* autor hnutí MeToo, a tedy i sexuální obtěžování, dává do kontextu se sexismem⁸¹. V souvislosti s hnutím MeToo se definice sexuálního násilí rozšířila i na mezipohlavní diskriminaci. MeToo je označováno jako *boj za ženská práva*⁸² a *hnutí za práva žen*⁸³, což lze interpretovat spíše jako feministické hnutí než jako hnutí bojující proti sexuálnímu násilí.

V souvislosti se sexuálním obtěžováním se také hovoří o *sexuálním predátorství*⁸⁴. Slovo predátor můžeme interpretovat jako silného jedince, jež útočí na jedince slabšího. Predátor se vyznačuje dravým způsobem života a jeho oběť je kořist. Pokud daný model *predátora* aplikujeme na problematiku sexuálního násilí, dojdeme k tomu, že obtěžování není věc motivovaná pouze sexuálně, ale je motivovaná i rozložením moci ve společnosti, kde predátor hledá svou kořist.

Sexuální násilí je eufemisticky označené jako „*nevhodné*“⁸⁵ chování.

MeToo. Lavina i kulturní kontrarevoluce

Důležitost a dopad Hnutí MeToo je v redakci iDNES.cz přikládána vysoká důležitost. Dopad na společnost byl na základě článků redakce iNDES zásadní. Když v článku *Osobnostmi roku jsou hrdinové kampaně MeToo, rozhodl časopis Time*, zveřejnila redakce iDNES.cz výsledky ankety o Osobnost roku

---

⁸⁰ Tamtéž

⁸¹ Definice sexismu na základě online slovníku cizích slov: diskriminace na základě pohlaví, projevy nadřazenosti jednoho pohlaví nad druhým.

⁸² HÁJEK, Adam, iDNES.cz. *Amerika se mění a bílí muži se bojí, říká amerikanistka k hnutí*. zpravy.iDNES.cz, 17.1.2018. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/metoo-sexualni-nasili-obtezovani-amerikanistka-lucie-kyrova-rozhovor.A180117_125159_zahranicni_aha

⁸³ ČTK. *Trump je podle politologů nejhorší prezident, do skály by tesali Roosevelta*. zpravy.iNDES.cz, 21.2.2018. dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/donald-trump-nejhorsi-prezident-pruzkum-politologove-usa.A180221_121923_zahranicni_ane

⁸⁴ iDNES.cz, ČTK. *Japonské novinářky čelí sexuálnímu obtěžování, ukázal průzkum*[online], 22. 5. 2018, zprávy.iDNES.cz, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/japonsko-sexualni-obtezovani-novinarky-politici-metoo.A180522_092524_zahranicni_kha

⁸⁵ ČTK, iDNES.cz. *Aktivistku z hnutí MeToo obvinili dva muži ze sexuálního obtěžování*. 9.2. 2018, zprávy.iDNES.cz, dostupné z: <https://www.novinky.cz/zahranicni/463041-aktivistku-z-hnuti-metoo-obvinili-dva-muzi-ze-sexualniho-obtezovani.html>

(Person of the year) z amerického časopisu Time, autor označil výsledek za *překvapivý*,⁸⁶ čímž vyjádřil své subjektivní hodnocení. V roce 2017 totiž tuto prestižní anketu vyhrálo hnutí MeToo. Časopis Time vyhlašuje tuto anketu od roku 1927, kdy anketu vyhrál Charles Lindbergh, který poprvé přeletěl v letadle Atlantik. Anketa vyhlašuje každý rok nejlivnější osobnost, skupinu lidí nebo myšlenku, která nejvíce ovlivnila události uplynulého roku. V minulosti vyhráli anketu například John F. Kennedy, Adolf Hitler nebo třeba vynález počítače nebo bojovníci s ebolou (Ebola fighters). Tím, že bylo hnutí bylo označené za vítěze roku 2017, se mu přikládá velký společenský význam. Autor v úvodu zmíněného článku cituje šéfredaktora magazínu *Time* Edwarda Felsenthala: *Jedná se o nejrychlejší společenskou změnu za poslední tisíciletí*.⁸⁷ To potvrzuje interpretaci hnutí MeToo jako závažné.

Naopak v článku *Bizarní sázky: Zda se stane Kájínek ministrem i na Ovčáčkovo odhalení* se hnutí MeToo dostává do kontextu, který ho zjevně zlehčuje. Text se zabývá tím, že lidé na konci roku uzavírají různé sázky. Autor textu zmiňuje, že *bookmakeři označují, že se Ovčáček označí za oběť sexuálního obtěžování rámci kampaně MeToo. Na to je kurt 15:1*.⁸⁸ O tom, jaký dopad má MeToo, vypovídají i slovesa užívaná v textech. V souvislosti s MeToo se spojuje sloveso *otřásl*. Sloveso *otřásat se*, se objevuje celkem ve dvou článcích.⁸⁹ nebo *Amerikou burácí víchr hnutí*,⁹⁰ [...] *jimž MeToo zlomilo vaz*,⁹¹ *kampaň MeToo dostihla*.⁹² Všechna tato slovesa mohou působit, až extrémně, fatálně. Metafora burácejícího větru evokuje pocit, že má hnutí až ničivé důsledky. To podporuje i sloveso *dostihnout*, které lze interpretovat tak, že hnutí je hon nebo jev, před kterým je třeba uniknout.

---

⁸⁶ MÁNERT, Oldřich, iDNES.cz. *Osobnostmi roku jsou hrdinové kampaně MeToo, rozhodl časopis Time*. [online] zpravy.iDNES.cz, 6.12.2017, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/vyhlaseni-osobnost-roku-donald-trump.A171206_132546_zahranicni_ert

⁸⁷ Tamtéž

⁸⁸ iDNES.cz, KOPECKÝ, Josef. *Bizarní sázky: Zda se stane Kájínek ministrem i na Ovčáčkovo odhalení*. [online] zpravy.iDNES.cz, 28.12.2017, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/sazky-2018-bizarni-udalosti-jiri-kajinek-jiri-ovcacek.A171228_115402_domaci_kop

⁸⁹ iDNES.cz, ČTK. *Nobelovými cenami otřásl MeToo, šéfka Švédské akademie rezignovala*. [online] zpravy.iDNES.cz, 13.4.2018, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/svedsko-nobelova-cena-akademie-rezignace-skandal-metoo.A180413_080454_zahranicni_aha

⁹⁰ VODIČKA, Milan, MF DNES. *V USA se kolem MeToo šíří rozpaky, vánoční večírky poznamenal strach*. zpravy.iDNES.cz, 14.2.2018, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/metoo-sexualni-obtezovani-donald-trump-vanocni-vecirky.A171214_370502_zahranicni_aha

⁹¹ Tamtéž

⁹² iDNES.cz, HÁJEK, Adam, Reuters. *Republikánům hrozí volební krach. Přicházejí o voliče i kongresmany*. [online] zpravy.iDNES.cz, 15.4.2018, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/usa-midterm-volby-kongres-senat-snemovna-reprezentantu-pruzkum- duchodci.A180410_135422_zahranicni_aha

Hnutí MeToo bylo v článku *Amerika se mění a bílí muži se bojí, říká amerikanistka k hnutí nazvané honem na čarodějnice*.⁹³ Taková komparace opět evokuje vyhrocenost kampaně. Hon na čarodějnice lze interpretovat jako nelítostné pronásledování nevinných lidí. Autor článku *V USA se kolem MeToo šíří rozpaky, vánoční večírky poznamenal strach* označuje hnutí jako *světlo met MeToo*⁹⁴. V druhé půlce stejného článku autor podtrhuje důležitost MeToo výrokem, který přičítá hnutí společenskou změnu: *Kampaň během několika týdnů změnila USA*⁹⁵

Shrnutí analýzy diskurzu zpravy.iDNES.cz

Z analýzy vyplývá, že Hnutí MeToo je vnímáno nejen jako boj proti sexuálnímu násilí, ale také jako iniciativa za rovnoprávnost žen a mužů. Přesto, že o mužských obětech se v analyzovaných textech psalo okrajově, redakce je neopomíjela, to znamená, že sexuální násilí je problém obou pohlaví.

Sexuální násilník je v textech zobrazen jako mocný, bohatý muž, který zneužívá svého postavení k uspokojení sexuálních potřeb. Nejvíce zmiňovanou osobností je v souvislosti s hnutím MeToo americký filmový producent Harvey Weinstein, který beze zbytku splňuje vytvořený model sexuálního násilníka.

Kampani MeToo je přikládána velká důležitost, v článcích jej autoři zobrazují jako něco, co má na společnost i jedince fatální dopad. Objevují se názory, že se pod vlivem kampaně mění kultura a dochází k devastaci osobních i profesních životů osob, které jsou následkem hnutí stíhány, aniž by případy obvinění byly řádně prošetřeny.

Přestože se kampani společenská důležitost v článcích přiznává, autoři MeToo zesměšňují – většinou tím, že důsledky hnutí dohánějí do extrémů. Autoři využívají v článcích frazeologismy, čímž se pohybují na pomezí zpravodajského a publicistického stylu. Po analýze textů lze interpretovat postoj redakce iDNES.cz ke kampani MeToo spíše odmítavě.

---

⁹³ HÁJEK, Adam, iDNES.cz. *Amerika se mění a bílí muži se bojí, říká amerikanistka k hnutí*. zpravy.iDNES.cz, 17.1.2018. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/metoo-sexualni-nasili-obtezovani-amerikanistka-lucie-kyrova-rozhovor.A180117_125159_zahranicni_aha

⁹⁴ VODIČKA, Milan, MF DNES. *V USA se kolem MeToo šíří rozpaky, vánoční večírky poznamenal strach*. zpravy.iDNES.cz, 14.2. 2018, dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/metoo-sexualni-obtezovani-donald-trump-vanocni-vecirky.A171214_370502_zahranicni_aha

⁹⁵ Tamtéž

Závěr

V rámci výzkumu jsme zjistili, že vznikl stereotypní model zobrazení sexuálního násilníka, kterého představuje mocný, bohatý muž, který využívá své moci. Oproti násilníkovi je v textech zobrazena většinou ženská oběť. Oběť je vnímána spíše pasivně jako žena, která nemůže riskovat ztrátu své práce.

Hnutí MeToo je vnímáno jako důležitá společenská událost, která změnila osudy mnoha lidí. Autoři subjektivně hodnotí situace obvinění a volají po presumpci nevinny. Tím znehodnocují obvinění obětí sexuálního násilí.

Kampaň MeToo měla na základě článků iDNES.cz vliv na politické dění. Toto zjištění je v souladu s úvodní hypotézou. Hnutí MeToo je na základě článků užívané jako politická zbraň, například jako způsob, jak oslabit politickou kariéru jedince. Velké zastoupení v této problematice sexuálního násilí a politické moci mají v textech především oblasti Francie a USA. Možnost rozvinutí nebo nerozvinutí hnutí v jiných kulturách je v textech vnímané jako měřítko uspořádání společnosti.

Autoři redakce iDNES.cz v textech vnímají sexuální násilí jako problém, který nemá jasnou definici. To vidí jako hrozbu především z důvodu ohrožení kariéry v případě obvinění.

Zdroje

FAIRCLOUGH, Norman. *Media discourse*. Blumsbury Academic 1995.

LAPČÍK, Marek. *Diskurs jako téma diskursu: O diskursu bez Habermase i bez Foucaulta? Poznámky ke konceptualizaci pojmu*. In: FORET, Martin, Marek LAPČÍK a Petr ORSÁG. *Kultura – Média – Komunikace 1/2009. Spektákl, mizející realita a (ne)bezpečí informací, diskurs(y) o diskursu*. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. s. 93–116. ISSN 1804-0365

REIFOVÁ, Irena a kol. *Slovník mediální komunikace*. Nakladatelství Portál, Praha 2004. str. 47

SEDLÁKOVÁ, Renáta: *Výzkum médií: nejpoužívanější techniky a metody*. Nakladatelství Grada 2015.

SVOBODOVÁ, Jindřiška, HAMRUSOVÁ, Šárka a HINKOVÁ, Barbora: *Kritické čtení mediálních textů*. Univerzita palackého v Olomouci 2018.

TRAMPOTA, Tomáš a VOJTĚCHOVSKÁ, Martina. *Metody výzkumu médií*. Nakladatelství Portál, Praha 2010.

Online zdroje

JAKLOVÁ, Alena. *Persvaze a její prostředky v současných žurnalistických textech*. [online] Naše řeč. 2002, dostupné z: <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=7689>

<https://metoomvmt.org/about/#history>

<https://www.mafra.cz/portfolio.aspx?y=mafra/2016-portfolio-menu-deniky.htm>

Anotace

Autorka práce: Natalie Máchová

Název katedry a fakulty: Filozofická fakulta, katedra bohemistiky

Název diplomové práce: Analýza mediální kampaně #MeToo v textech internetového zpravodajského portálu iDNES.cz

Jméno vedoucího diplomové práce: Mgr. Vladimír Polách Ph.D.

Počet znaků: 62 979

Klíčová slova: MeToo

Bakalářská diplomová práce se zabývá analýzou mediální kampaně MeToo ve vybraném českém online zpravodajství iDNES.cz. Bakalářská práce je zpracována podle modelu kritické diskurzivní analýzy Normana Fairclougha. V práci se autorka zabývá popisem identit podílejících se na utváření kampaně MeToo i popisem identity celé kampaně v daném internetovém médiu.

